

La posteritat dels anyells

Toni Vall

Orion Pictures

14 DE FEBRER 2021

Avui fa exactament trenta anys que es va estrenar als Estats Units *El silenci dels anyells*. La pel·lícula de Jonathan Demme és un *thriller* epifànic que sense saber-ho va inaugurar una dècada prodigiosa del gènere. Els films de terror psicològic, de psicòpata, d'investigació criminal van conèixer a partir d'aquesta obra una nova era. És un film eter-

nament influent i llargament imitat. Abans del 1991 ja era molt coneguda la novel·la de Thomas Harris publicada el 1988. I encara abans, Michael Mann havia dirigit *Hunter*, també inspirant-se en material literari de Harris i amb el personatge d'Hannibal Lecter a la pantalla. Més enllà de la categoria de *thriller*, el film es pot emmarcar també dins d'aquella categoria apòcrifa coneguda com a "pel·lícules a les quals sempre et quedes". Resulta físicament molt complicat desenganxar-te'n quan te la trobes per casualitat en una emissora i no és poc habitual pensar en buscar-la de tant en tant. La seva història és curiosa.

Es va estrenar als Estats Units el 14 de febrer del 1991. Ningú tenia especials expectatives dipositades en la pel·lícula. Un film de baix pressupost, Michelle Pfeiffer –llavors estrella resplendent de Hollywood– havia refusat protagonitzar-la, una sèrie B competent que havia de connectar amb un públic fidel però no especialment ampli. Etcètera. Va costar uns vint milions de dòlars i en va recaptar més de dos-cents setanta. Durant un any la bola de neu va anar creixent més i més fins que el 30 març del 1992 va ser la gran triomfadora dels Oscars. Va guanyar els cinc premis principals: pel·lícula, director, actriu, actor i guió. Només dos films havien aconseguit abans aquesta mateixa proesa: *Va succeir una nit* (1934) i *Algú va volar sobre el niu del cucut* (1975). Després, cap altre ho ha repetit.

Més enllà d'aquestes consideracions, quina és la grandesa d'*El silenci dels anyells*? La grandesa és la posteritat, esclar. Aquella capacitat, estranya, paradoxal, insana però ahora humana, de fer-te sentir *feeling* amb un caníbal assassí. Com ho expliquem això? Com li trobem la clau de volta? Té a veure, crec, amb la psicologia humana, amb els laberints incomprensibles que hi habiten. Fascinantment incomprensibles. ●

